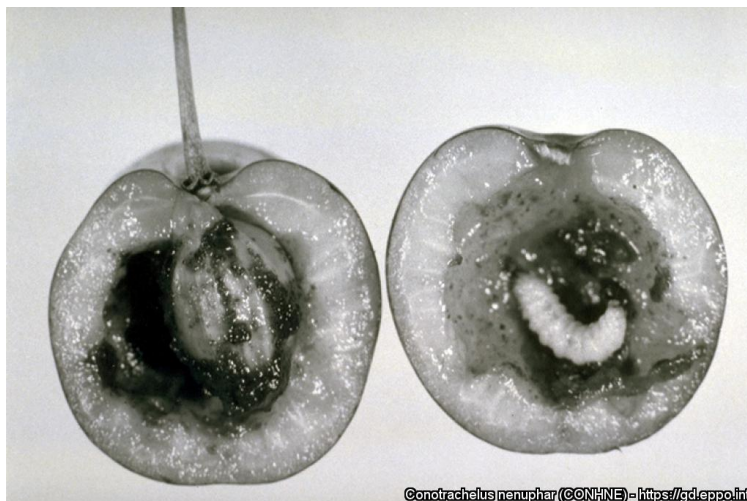
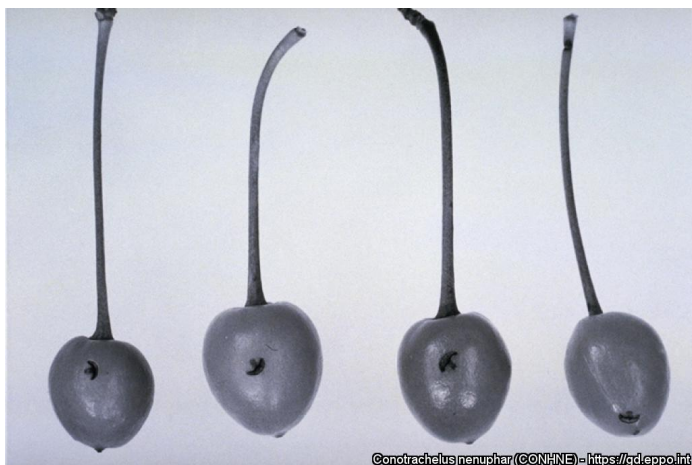

RYJKOWIEC ŚLIWOWY (*CONOTRACHELUS NENUPHAR* HERBST) SZKODNIK PODLEGAJĄCY OBOWIĄZKOWI ZWALCZANIA

Conotrachelus nenuphar: chrząszcz (po lewej; fot. Pests and Diseases Image Libraries, fot. nr 5469561, Forestry Images) i larwa w owocu wiśni (fot. po prawej P.J. Chapman - New York State Agricultural Experiment Station (USA), <https://gd.eppo.int/>)

Conotrachelus nenuphar: miejsca złożenia jaj w kształcie litery D na zawiązkach owoców wiśni (po lewej) oraz miejsca żerowania (okrągławe) i składania jaj (półksiężycowate) na jabłku (fot. P.J. Chapman - New York State Agricultural Experiment Station (USA), <https://gd.eppo.int/>).

Ulotka nie jest przeznaczona do wykorzystania w celach komercyjnych.

Zasięg występowania i opis agrofaga

Szkodnik jak dotąd został stwierdzony tylko w Ameryce Północnej (Kanada, USA).

C.nenuphar jest chrząszczem z rodziny ryjkowcowatych (Curculionidae). Postaci dorosłe barwy brązowo-szarej, długości 5-7 mm, z czarnymi obszarami pokrytymi garbkami na pokrywach, z dobrze rozwiniętym ryjkiem. Ciało pokryte jest przez czerwono-brązowe i czerwonożółte włoski. Larwy są beznogie, białawe z ciemniejszą głową, łukowato zgięte, długości 6-9 mm.

Rośliny żywicielskie

Świdośliwa (*Amelanchier arborea* oraz *A.canadensis*), czereśnia (*Prunus avium*), wiśnia (*P.cerasus*), głóg (*Crataegus spp.*), jabłonie (*Malus domestica* i inne *Malus spp.*), brzoskwinia (*Prunus persica*), grusze (*Pyrus spp.*), śliwy (*Prunus spp.*), a zwłaszcza: *Prunus alleghaniensis*, śliwa amerykańska (*P.americana*), *P.maritima*, wiśnia pensylwańska (*P.pensylvanica*), wisienka piaskowa (*P.pumila*), *P.salicina*, czeremcha późna (*P.serotina*), czeremcha wirginijska (*P.virginiana*) oraz jarzębina (*Sorbus aucuparia*); rzadziej notowany na porzeczce (*Ribes spp.*) i borówce (*Vaccinium spp.*).

Objawy występowania i szkodliwość

Chrząszcze uszkadzają kwiaty i wygryzają okrągławe otwory w liściach i młodych owocach, natomiast w miejscach składania jaj wygryzają otwory w kształcie litery D (wiśnie) lub półksiężycowate (jabłka). W miąższu owoców żerują larwy, a porażone owoce gniją i przedwcześnie opadają (oprócz wiśni, które mogą pozostać na drzewach ulegając rozkładowi gnilnemu). Na dolnej stronie porażonych owoców znajdują się okrągłe otwory wyjściowe larw,

które przechodzą do gleby celem przepoczwarczenia się. Zważywszy, że owoce porażone w większości przypadków przedwcześnie opadają, stąd zwykle nie trafiają one do przechowalni.

C. nenuphar jest groźnym szkodnikiem drzew pestkowych i ziarnkowych w Ameryce Północnej. Z uwagi na opadanie i gnicie porażonych owoców (stwierdzono opadanie nawet do 70% owoców) notuje się bardzo duże straty dla sadowników.

Sposoby rozprzestrzeniania i przenikania

Dorosłe chrząszcze nie mają zdolności do lotu, stąd rozprzestrzenianie w sposób naturalny jest bardzo ograniczone. Na większy dystans szkodnik może rozprzestrzeniać się wraz z glebą oraz materiałem szkółkarskim, któremu towarzyszy gleba (w glebie mogą znajdować się poczwarki), a postaci dorosłe mogą być przenoszone na opakowaniach. Porażone owoce gniją i zwykle przedwcześnie opadają, stąd przeniknięcie larw wraz z partiami owoców jest mało prawdopodobne.

Zwalczanie

Szkodnika zwalcza się przy użyciu insektycydów. Ponadto wyhodowano odporne na niego odmiany jabłoni.

Wymagania fitosanitarne

W Polsce gatunek *C.nenuphar* podlega obowiązkowi zwalczania.